

Γνωρίζοντας τα σύγχρονα νομίσματα

Η 31η Οκτωβρίου είναι μία ιδανική αφορμή για να φέρουμε τα παιδιά σε επαφή με τα νομίσματα. Αυτά είναι δύο ειδών ως προς την αξία τους: κέρματα (8) και χάρτινα (7).

Αρχικά, ασχολούμαστε με το πρώτο είδος. Καλό θα ήταν να παρουσιάσουμε αληθινά κέρματα και όχι πλαστικά. Ένας τρόπος παρουσίασης είναι να τοποθετηθούν τα κέρματα στο αισθητηριακό κουτί (ένα κουτί που περιέχει βαμμένο ρύζι) όπου τα παιδιά δεν μπορούν να δουν το περιεχόμενό του.

Κάθε παιδί βυθίζει το χέρι του στο κουτί, βρίσκει ένα κέρμα το οποίο δείχνει στα υπόλοιπα παιδιά, επιστρέφει στη θέση του και το παρατηρεί συγκρίνοντάς το με το κέρμα του διπλανού του. Μοιάζουν ή διαφέρουν; Τα παιδιά βγάζουν κάποια πρώτα συμπεράσματα. Βοηθητικές ερωτήσεις θα μπορούσαν να είναι:

- Τα έχετε ξαναδεί αυτά; Πού; Πώς ονομαζονται;
- Πότε τα χρησιμοποιούμε; Τι μπορούμε να κάνουμε μ' αυτά;
- Έχουν όλα τα κέρματα το ίδιο χρώμα; Τις ίδιες εικόνες; Το ίδιο μέγεθος; Γιατί νομίζετε ότι συμβαίνει αυτό;
- Τα κέρματα αυτά χρησιμοποιούνται μόνο στην Ελλάδα ή/και σε άλλες χώρες;* Αν έχουμε, δίνουμε στα παιδιά να παρατηρήσουν κέρματα διαφορετικών χωρών αλλά με την ίδια αξία. Για παράδειγμα, παρατηρούν κέρματα αξίας ενός ευρώ από Ελλάδα, Κύπρο και Ιταλία ή άλλες χώρες.
- Έχουν την ίδια αξία τα νομίσματα αυτά που είναι από διαφορετικές χώρες; (λ.χ. το ελληνικό κέρμα του ενός ευρώ έχει την ίδια αξία με το αντίστοιχο κέρμα από τη Γερμανία).

Στη συνέχεια, τα παιδιά καλούνται να ταξινομήσουν τα κέρματα. Η οδηγία μας θα μπορούσε να είναι "Βάλτε μαζί όλα τα κέρματα που έχουν το ίδιο μέγεθος". Όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία μετράμε και βρίσκουμε πόσες είναι οι ομάδες αυτές. Κάθε ομάδα -στη συγκεκριμένη περίπτωση που παρουσιάζεται εδώ- αποτελείται από 5 κέρματα. Σημειώνεται ότι η εκφώνηση "Βάλτε μαζί τα κέρματα που είναι όμοια ή ίδια" μπορεί να μπερδέψει τα παιδιά, μιας και δεν διευκρινίζουμε ως προς ποιο στοιχείο θέλουμε να γίνει η ταξινόμηση: το χρώμα ή το μέγεθος (το σχήμα είναι κοινό για όλες τις ομάδες κερμάτων).

Κάποιες επιπλέον ερωτήσεις, οι οποίες επικεντρώνονται στο δύσκολο ζήτημα της κατανόησης της αξίας τους θα μπορούσε να είναι.

-Τι σχέδιο έχουν στη μία τους πλευρά και τι στην άλλη;

-Από ποιο υλικό είναι φτιαγμένα; (από διάφορα είδη μετάλλων όπως ο χάλυβας).

-Τι σημαίνει ο διαφορετικός αριθμός που έχει τυπωμένο το καθένα; (ότι έχουν διαφορετική αξία).

-Ποιο κέρμα έχει τη μεγαλύτερη αξία; Ποιο τη μικρότερη; Πώς μπορούμε να το βρούμε; (από το διαφορετικό μέγεθος και το διαφορετικό χρώμα τους).

-Αν δεν έχουμε κάποιο κέρμα που χρειαζόμαστε, μπορούμε να το φτιάξουμε χρησιμοποιώντας άλλα κέρματα; Για παράδειγμα, αν δεν έχουμε 50 λεπτά πώς μπορούμε να το φτιάξουμε χρησιμοποιώντας άλλα κέρματα; λ.χ. τα 50 λεπτά = 30+20 λεπτά ή με 20+20+10 ή με 10+10+10+10+10 κτλ. Εννοείται, ότι δεν επιμένουμε να μάθουν τα παιδιά τις ισοδυναμίες, αλλά να πάρουν μία πρώτη γεύση για το ζήτημα.

Η ίδια διαδικασία ακολουθείται και για τα χάρτινα νομίσματα. Τα παιδιά παρατηρούν και συζητάμε, ότι καθένα έχει διαφορετικό χρώμα και τυπωμένο διαφορετικό αριθμό, άρα έχει και διαφορετική αξία. Δεν έχουν όμως, διαφορετικές παραστάσεις όπως έχουν τα κέρματα**. Αν δεν έχουμε χαρτονομίσματα των 100-200 ή 500 δείχνουμε τις εικόνες τους ή παρουσιάζουμε ψεύτικα. Μπορούμε να θέσουμε ερωτήσεις όπως:

-Από τι υλικό νομίζετε ότι είναι φτιαγμένα;

-Τι μπορούμε να κάνουμε με τα χαρτονομίσματα που έχουν τη μεγαλύτερη αξία; Αν πάμε, για παράδειγμα, σε ένα σούπερ μάρκετ ή σε ένα κατάστημα παιχνιδιών, με ποιο νόμισμα μπορούμε να αγοράσουμε τα πιο πολλά πράγματα και με ποιο τα λιγότερα;

Τέλος, τα παιδιά συγκρίνουν τα κέρματα με τα χάρτινα νομίσματα ως προς το σχήμα, μέγεθος, χρώμα και την αξία τους.

Σημειώνουμε ότι το συγκεκριμένο θέμα μπορούμε να το "εκμεταλλευτούμε" για να συζητήσουμε με τα παιδιά τη σημασία της αποταμίευσης, ιδιαίτερα λόγω της σημερινής οικονομικής κρίσης. Πρέπει να έχουμε κατά νου ότι κάποια παιδιά μπορεί να έχουν έναν ή/και τους δύο γονείς άνεργους, οπότε χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στην ανάπτυξη του θέματος.

*Χρησιμοποιούνται σε 19 χώρες και κάθε κράτος έχει επιλέξει διαφορετικές παραστάσεις. Αν έχουμε, δίνουμε στα παιδιά να παρατηρήσουν κέρματα διαφορετικών χωρών αλλά με την ίδια αξία. Για παράδειγμα, παρατηρούν κέρματα του ενός ευρώ από Ελλάδα, Κύπρο και Ιταλία.

**Τα χαρτονομίσματα όλων των χωρών της ευρωζώνης, έχουν τις ίδιες παραστάσεις (αλλά ξεχωρίζουν μόνο από τον σειριακό αριθμό, ένα γράμμα που ακολουθείται από 11 αριθμούς. Το πρώτο γράμμα δείχνει τη χώρα προέλευσης. Για την Ελλάδα είναι το Υ).

Γεωργία Μουντζούρη
Νηπιαγωγός, Med,
Υποψ. Διδάκτορας Παν. Θεσσαλίας
mountgeo@ath.forthnet.gr